

קונטרס

גַּם זֶה יַעֲבֹר

יחזק את כל בר ישראל שלא יפל בדעתו כלל מכל מזה שעובר עליו, רק ירגיל עצמו לומר על כל צרה שרק תעבר עליו: "גם זה יעבר". ויגלה עצות והתחזקות איד להגיע אל כל זה.

אשר כתב הרב הגאון הצדיק, הסיידא ופרישא, עמוד האמונה, מנורה הטהורה, המגלה והמפרסם אמתת מציאותו יתברך לכל העולם בלו.

כבוד קדשת הרב הצדיק מוה"רא"ש זצ"ל

בני ומקד על-פי דברי רבינו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון, בוצינא קדישא עלאה, אדוננו מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הובא לדפוס ע"י הסידי ברסלב עיה"ק ירושלים תכב"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslev publications:

היכל הקודש מאנסי
HEICHAL HAKODESH MONSEY
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש וויליאמסבורג
HEICHAL HAKODESH WILLIAMSBURG
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Premishlan Way
845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Hayes Ct.
845-467-5299

בארץ ישראל:

מוסדות "היכל הקודש" חסודי ברסלב
שע"י עמותת "ישנח צדיק-קדילת ברסלב בגליל"
ברסייתדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit our website: www.breslevcity.co.il

לשמוע השיעורים: 212-444-9191

Find our entire book selection at:

AMAZON.COM

To donate and/or sponsor one of our books please call: **845-248-1651**

.א

בְּנֵי הַיָּקָר ! רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ עַל כָּל מָה שֶׁעֹבֵר
עָלֶיךָ, וְתִדַּע, כִּי הַכֹּל רַק נִסְיוֹנוֹת מִן הַשָּׁמַיִם, שֶׁמְנַסִּים
אוֹתְךָ לְרֵאוֹת אֶל מִי תִבְרַח בְּעֵת צָרְתְּךָ, כִּי בְּאֵמֶת
הוּא יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹךְ צָרְתְּךָ, כְּמֵאֲמָרָם, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה
(תְּנָא דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פֶּרֶק יח) : אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּכֹל צַעַר וְצַעַר שֶׁיֵּשׁ לְיִשְׂרָאֵל כְּבִיכּוֹל אֲנִי עֹמֶהֶם,
שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה סג, ט) : "בְּכֹל צָרְתָם לוֹ צַר"; וְעַל-כֵּן
בְּשַׁעֲהַ שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת
הַדַּעַת וּבִלְבוּלִים, תִּדַּע שֶׁשָּׁם מְסַתְתֵּר אֱלֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם,
הֵינּוּ בְּתוֹךְ צָרְתְּךָ נִמְצָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן רְאֵה
לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּעֵת צָרְתְּךָ, כִּי כָּל אֱלוֹ הַצָּרוֹת
וְהַיִּסּוּרִים שֶׁעֹבְרִים עָלֶיךָ הֵם רַק כְּדֵי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ

וּלְהַחְזִיקוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי שֶׁתִּסְבַּל עַל כָּל מֵה
 שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, תִּזְכֶּה לְמַרְק אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ, וְאִם הָיִיתָ
 יוֹדֵעַ אֵיךְ שֶׁמִּתְחַשְּׁבִים לְמַעַלָּה עִם הָאָדָם הַסּוֹבֵל צְרוֹת
 וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, לֹא הָיִיתָ נוֹפֵל בְּדַעְתְּךָ
 כָּל-כָּף, כִּי לְמַעַלָּה מִתְחַשְּׁבִים מְאֹד עִם אָדָם שְׁעוֹבְרִים
 עָלָיו צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְחִזֵּק
 אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְאִמוּנָה שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֲהוּבִי, בְּנִי, לְחִזֵּק עִצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים
 שְׁבָעוּלָם, וְאִף שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לָךְ עֲכָשׁוּ הַיִּסּוּרִים מְאֹד
 מְאֹד, תִּהְיֶה רְגִיל לֹמֵר: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", כִּי סוּף כָּל
 סוּף אַחֵר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְרְאוֹת יְשׁוּעוֹת
 רְבוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּךְ הוֹלֵךְ
 עִם כָּל אָדָם — שֶׁבִּתְחִלָּה מְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי צְרוֹת
 וְיִסּוּרִים, וְלִבְסוּף כְּשֶׁמִּתְחִזֵּק וּמְחִזֵּק מֵעַמֵּד מִתְהַפֵּף לוֹ
 הַכֹּל לִישׁוּעוֹת, וְאִף שֶׁנִּדְמָה לָךְ דְּבָר זֶה כְּחֵלוֹם, מְרַב
 צְרוּתֶיךָ וּבִלְבוּלֶיךָ וְיִסּוּרֶיךָ הַקָּשִׁים וְהַכְּבֵדִים שְׁעוֹבְרִים
 עָלֶיךָ, וְנִדְמָה לָךְ שֶׁאִף פַּעַם לֹא תֵצֵא מִזֶּה, כִּי כָּל-כָּף
 מֵר וּמְרוֹר לָךְ, עִם כָּל זֹאת עַל-יְדֵי שֶׁתִּמְיֵד תִּזְכֹּר אֶת
 הַמִּילִים הָאֵלוֹ: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", וְתִזְכֵּר לְעִצְמְךָ שֶׁעוֹד
 תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 אֲזִי בְּאֵמַת סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה, שֶׁלֹּא
 הֶאֱמַנְתָּ וְלֹא תֵאָרַת בְּחַיֶּיךָ, וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ

במדרש (תנחומא עקב ג): כל המצטער בתחלתו נח לו בסופו; ואין לך מצטער בתחלתו יותר מאברהם וכו', שסבל מה שסבל כל מיני נסיונות שבעולם קשים ומרים, וכן יצחק סבל צרות רבות מעשו וכו', וכן יעקב סבל צרות מרורות וכו', ועם כל זאת על-ידי שחזקו את עצמם בכל מיני חזוקים, זכו להעשות בלים להמשכת השכינה, ועל-ידי-זה אנו מתפללים בכל יום אליו יתברך בזכותם, ומזכירים אותם בעת התפלה: אלהי אברהם, אלהי יצחק ואלהי יעקב, כי אין הקדוש-ברוך-הוא מיוחד שמו על בריה כשהוא חי, אלא על בעל יסורין (בראשית רבה צד, ה), שזוכה להתחזק ולקבל את כל הצרות והיסורים בהרחבת הדעת ובלב ישר, ואין לו שום קשיות וספקות עליו יתברך, אלא הכל ישר לפניו, ואז על-ידי שזוכה אדם להגיע למדרגה כזו, נעשה כלי להשראת השכינה; אשרי מי שזוכה להכניס בדעתו ידיעות אלו, ואז טוב לו כל הימים, והעקר להיות רגיל לומר בעת צרתו תבות אלו: "גם זה יעבר", ואז באמת יעברו ממנו כל הצרות והיסורים.

ב.

בני! ראה לחזק את עצמך בתקף צרותיך, ואל תפל בדעתך כלל, ואף שעוברות עליך עניות ונדחקות כאלו, שאין לה לשלם שכר דירה, ואתה חייב חובות על ימין ועל שמאל, וממש הגעת לעניות כזו שאין לה כפר לחם, ראה, אהובי, בני היקר, לדבק את עצמך רק בו יתברך, ותזכיר את שם שמים בתוך צרותיך, הינו שתדע כי הוא יתברך נמצא בתוך צרותיך, והכל כדי לנסות אותך, לראות היש בלבך לשוב אליו יתברך או אתה מלא קשיות ועקממיות, ואז אם יהיה לך ישר עמו יתברך, הינו שלא יהיו לה שום קשיות וספקות עליו כלל, ואפלו שהגעת למצב נמוך כזה, שאין לה כבר מה לאכול, ואתה מלא חובות, ואף-על-פי-כן אתה אומר: "צדיק וישר הוא" (דברים לב, ד), "צדיק הוא ה' כי פיהו מריתי" (איכה א, יח), "צדיק ה' בכל דרכיו" (תהלים קמה, יז), על-ידי שתצדיק עליך את הדין, ותחזק את עצמך, תראה נוראות נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות סג.): כל המשתף שם שמים בצערו, כופלים לו פרנסתו; בזה שהאדם שבור כל-כף ונגממה לו כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, וכאלו כבר אף פעם לא יהיה לו אור בחיים, כי מרב העניות והנדחקות והחובות

והמרירות שמסבכים אותו, נדמה לו כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו, עם כל זאת הוא מתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ויודע אשר בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, על-ידי-זה נמשך עליו שפע גדול, וכופלים לו פרנסתו, שכיביא לו הקדוש-ברוך-הוא שפע כפול כזה, שיהיה לו לשלם כל חובותיו, ותהיה לו הרחבה כזו, שיוכל לתת לאחרים, העקר הוא, אהובי, בני היקר, להתחזק במצבים הגרועים והדחוקים ביותר, ובזה נמדדת גדלת האיש הישראלי — שאינו קורא תגר עליו יתברך, אלא בעת שעוברים עליו צרות ויסורים, עניות ודחקות, חובות ובלבולים, אז הוא רץ ובא אליו יתברך, ומפרש את כל שיחתו לפניו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי באמת אין עוד עצה אחרת לתן לאדם בשעת צרתו, כי אם עצה זו — שילך למקום פנוי שאין שם בגי-אדם, ויפרש את כל שיחתו אליו יתברך, ואף שפואב לו מאד מאד שאין לו במה לפרנס את בניו ובנותיו, והחובות מעיקים עליו מאד מאד, וכמעט שיתמוטט לגמרי, עם כל זאת בו ברגע שצד נמר לו, הוא בורח אליו יתברך, ושופך את כל לבו לפניו יתברך, בני, לא תזוז משם עד שתושע, וכן אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי, ברכות, פק ט', הלכה א): אם באה

על האדם צרה לא יצוח לא למיכאל ולא לגבריאל
 אלא להקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ואז דיקא יושע, ולכן
 ראה, אהובי, בני, ועשה זאת, וברח לך עכשו אליו
 יתברך, ואף שאני יודע שמר לך מאד מאד, כי בעלי
 החובות מעיקים עליך, ואתה מתבייש מאד מאשתך
 ומילדיך שאין לך במה לפרנסם, ראה לברח עכשו אליו
 יתברך, ותאמר לעצמך: "גם זה יעבר", עכשו באמת
 אני נמצא במצב דחוק, אבל אני מקווה ובוטח בהשם
 יתברך, שפודאי לא יעזבני, ובודאי יעזרני סוף כל
 סוף לעבור על כל צרותי ומרירותי ודחקותי, ותתפלל
 לפניו יתברך, אז נכון יהיה לך ובטוח שתושע, כי
 אצלו יתברך מאד מאד יקרה תפלה, ומי יודע אם
 לא מסבכים עמך כמו שמסבכים, כדי שתברח אליו
 יתברך, ואם היית יודע מעלת תפלתך בשמים, אז
 לא היית נופל כל-כך בדעתך, והיית מקדים תפלה
 לצרה, ולא היית בא לזה, הינו לעניות ודחקות וחובות
 וצרות ויסורים כאלו, אבל עכשו כשכבר באת לכל
 זה, ראה לא להתיאש, רק תקח את עצמך בידיך,
 וברח לך אליו יתברך, ותשפך את כל אשר עם לך
 אליו יתברך, ואז תראה נוראות ונפלאות שייעשה עמך
 הקדוש-ברוך-הוא; אשרי מי שזוכה לחזק את עצמו

בַּעַת צְרַתּוֹ, שָׁאָז לֹא יָזוּז מִשָּׁם, עַד שִׁינֹשֵׁעַ בִּישׁוּעָה
שְׁלָמָה; אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזָה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֹא.

ג.

בְּנֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, אִף שָׁרַע וּמָר לְךָ עֲכָשׁוּ בְּחַיִּים, וְאַתָּה מְלֹא
צְרוּת וְיִסּוּרִים, עִם כָּל זֹאת עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁאֲסוּר לְפַל
בְּיָאוּשׁ, וּמִכָּל שֶׁפֶן שְׁלֹא תִּפְנֹסְנָה בְּךָ מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל
הַתְּאֵבָדוֹת אוֹ שְׁאָר מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי בְּיָדָי יֵשׁ פְּנוּנָה
עֲמֻקָּה בְּזָה שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ מְרִירוֹת וְיִסּוּרִים כְּאֵלוֹ, וְאִם
רַק תַּחֲזִיק מֵעֲמֵד, וְלֹא תִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, אֲזִי תִרְאֶה מֵה
שִׁיעֵשָׂה עִמָּךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת
רְגִיל לִזְמַר בַּעַת צְרַתְךָ: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", עוֹד יָבֹא
הַיּוֹם וְיַעֲבְרוּ מִמֶּנִּי כָּל אֵלוֹ הַצְּרוּת וְהַיִּסּוּרִים, וְעוֹד
אֲזָכָה לְרֵאוֹת טוֹב בְּחַיִּי, וְאִף שֶׁכֹּל זֶה נִדְמָה לְךָ עֲכָשׁוּ
בְּחֵלוֹם, כִּי מְרַב צְרוּת וְיִסּוּרִים וְעֲגַמַת נַפְשׁ וּבִלְבוּלִים
שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ, אַתָּה מִתְפּוֹצֵץ לְגַמְרִי, וְנִדְמָה לְךָ כְּאֵלוֹ
כְּבָר אַתָּה הוֹלֵךְ לְקַבֵּל הַתְּקִפַת לֵב, חֵס וְשְׁלוֹם, אוֹ שְׂבָץ
מִחַ, הַשֵּׁם יִשְׁמְרֶךָ, עִם כָּל זֹאת בְּתוֹךְ תִּקְוֶה צְרַתְךָ וְיִסּוּרֶיךָ
שֶׁהִגַּעְתָּ כְּבָר לְמַצֵּב כְּזֶה, אֲסוּר לְךָ לְפַל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל,
רַק רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וְלִידַע אֲשֶׁר
בְּכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם, וְאִף שְׁאַתָּה

כָּבֵר יוֹדֵעַ דְּבַר זֶה, וְלִמְדֵת דְּבַר זֶה, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ נִמְצָא
 וּבִלְעָדָיו אֵין שׁוּם נִמְצָא, עִם כָּל זֹאת רָאָה לְחַדֵּשׁ אֶת
 הַיְדִיעוֹת הָאֵלוֹ אֶצְלָךְ בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל שָׁעָה וּבְכֹל רִגְעַ
 מִמֶּשׁ, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי שְׂמַאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂאִין
 בִּלְעָדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל הוּא יַעֲבֹר עַל הַכֹּל, הַיְנוּ עַל כָּל
 צְרוּתָיו, יִסּוּרָיו וְדַחְקוֹתָיו וּמְרִירוֹתָיו שְׁעוֹבָרִים עָלָיו, כִּי
 הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי הוּא תָּמִיד בּוֹטֵחַ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמֵה שָׂרֵק
 עוֹבֵר עָלָיו אוֹמֵר: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", וְהַעֲקָר הוּא עַל-יְדֵי
 תְּפִלָּה, שְׂצָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעֵת צָרָתוֹ לְבָרַח אֶל
 מְקוֹם פְּנוּי אֲשֶׁר אֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְאִם אֶפְשָׁר לְבָרַח
 אֶל אֵיזָה קְבֵר שֶׁל צַדִּיק קְדוֹשׁ אוֹ שֶׁל תַּנָּא, וְלִשְׁפּוֹף שָׁם
 שִׂיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ (עֵינ בְּתַעֲנִית טז.), אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
 מַעְלַת דְּבַר זֶה, כִּי מַעְלַת קְבָרֵי צַדִּיקִים הִיא גְדוּלָּה
 מְאֹד מְאֹד (עֵינ סוּטָה לד:), וְשֵׁם הַתְּפִלָּה מְאֹד מְקַבֶּלֶת
 וּמְרַצִּית בְּשָׂמִים, בְּזָכוֹת הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ הַשׁוֹכֵן שָׁם אוֹ
 בְּזָכוֹת הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַשׁוֹכֵן שָׁם, כִּי כְּשֶׁאָדָם בָּא לְשָׁם,
 וְשׁוֹפֵף אֶת כָּל שִׂיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲזַי זְכוּתוֹ
 שֶׁל אוֹתוֹ הַתַּנָּא אוֹ הַצַּדִּיק תִּגַּן בְּעַדוֹ, וְתִתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ
 מְאֹד בְּשָׂמִים, כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם בָּא אֶל קְבֵר צַדִּיק קְדוֹשׁ
 אוֹ אֶל קְבֵר תַּנָּא אוֹ אֲמוּרָא, גּוֹרֵם נַחַת רוּחַ לְאוֹתוֹ
 צַדִּיק, וְהוּא מַעְלָה אֶת תְּפִלָּתוֹ לְרוּם גְּבוּהַי מְרוּמִים (עֵינ
 זֶהר תְּרוּמָה קמא:); וְעַל-כֵּן אֲשָׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְשַׁפּוֹף

אַתְּ נַפְשׁוֹ תָּמִיד עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר שָׁם מְקוֹם
 נוֹרָא וְנִפְלְאָא מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל וְלִשְׁפֹּף שִׁיחוֹ וּתְפַלְתּוּ אֵלָיו
 יִתְבַּרְךָ, כִּי שָׁם הוּא הַמְּקוֹם הַכִּי מְקַבֵּל, וְעַל-כֵּל-פָּנִים
 אִם אֵין לָךְ מְקוֹם כְּזֶה, לֶךְ בְּרַח לָךְ לְמְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין
 שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל
 צַרְתְּךָ וּמְרִירוֹתֶךָ, כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה,
 כִּי הוּא נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם, כִּי "מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ"
 (יִשְׁעִיָּה ו, ג), וַיְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם בְּעוֹלָם,
 וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ שׁוֹחַר טוֹב, תְּהִלִּים כ):
 אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: בְּשַׁעֲהַ שְׂמַגַּעַת צָרָה לְיִשְׂרָאֵל
 וּמִבְּקָשִׁים אוֹתִי, וּמִשְׁתַּתְּפִים בְּכַבּוּדִי, כְּבוֹדִי עִמָּהֶם,
 בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהַ אֲנִי עוֹנֶה אוֹתָם; וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂתַכְנְנִים
 בְּתוֹךְ צַרְתְּךָ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵינּוּ שְׂתַרְגִּיל אֶת
 עֲצָמְךָ לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִבּוֹא וְתִבְכֶּה וְתִתְחַנֵּן
 רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂיַחוּס וַיִּרְחַם עָלֶיךָ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה
 בְּטוֹחַ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וַיִּשְׁמַע אֶת
 קוֹל תְּפִלְתְּךָ, וְאַף שְׂנַדְמָה לָךְ עַכְשָׁו כְּאֵלוֹ הַכֵּל סָגוּר
 מִמֶּךָ, וְאַתָּה נִפְלֵת בְּצָרָה מְרָה כְּזוֹ שְׂאִין לָךְ בֵּית מְנוּס
 לְצֵאת מִמֶּנָּה, וְאַתָּה אֵינְךָ רוֹאֶה שׁוֹם אוֹר אֶפְלוֹ בַקְּצָה
 הַמְּנַהֲרָה, עִם כָּל זֹאת זָכַר מֵאֲמָרָם, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה
 (שָׁם): כִּךָ אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: אִם רְאִיתֶם
 שֶׁהַצָּרוֹת מְכַסּוֹת אֶתְכֶם, בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהַ אַתֶּם נִגְאָלִים;

דִּיקָא בַּעַת שְׁכַל-כְּפֹךְ מֶר וּחֲשֵׁף לָךְ, וְנִדְמָה לָךְ כְּאֵלוֹ
 כְּכֹר אֲבָד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּךָ לְגַמְרִי, וּכְאֵלוֹ אֵין לָךְ כְּכֹר
 שׁוּם תּוֹעֵלַת וְתִקְוָה בְּחַיִּיךָ מֵרַב מְרִירוֹת, צְרוֹת וְיִסּוּרִים
 שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ, דִּיקָא אֲז תִּהְיֶה מוֹכֵן לִישׁוּעָה גְדוֹלָה,
 כִּי דִיקָא מִתּוֹךְ הַצָּרָה, הָאָדָם יְכוֹל לְצִאתָ, אִם הוּא
 רַק בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כְּמֵאמָרָם וְ"ל (שם): מִתּוֹךְ צָרָה
 רְחוּהָ, שְׁנֵאמַר (יִרְמְיָה ל, ז): "וְעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב
 וּמִמֶּנָּה יִשְׁעֵי"; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקָר, לֹא
 לְהַשְׁכֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁקִשָּׁה וְכִבְד לָךְ
 מְאֹד לְקַבֵּל אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, כִּי בַּעַת צְרַתוֹ שֶׁל הָאָדָם
 הוּא כָל-כְּפֹךְ נִשְׁכָּר וְכַל-כְּפֹךְ מְעַקֵּם, עַד שְׁנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ
 הַכֹּל חָלוּם, וְהוּא כְּכֹר אִף פַּעַם לֹא יִרְאֶה אוֹר, עִם כָּל
 זֹאת זְכוֹר תִּזְכֹּר אֶת אֲשֶׁר הִנְבִּיא אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל: אִם
 רְאִיתֶם הַצְּרוֹת שֶׁיִּכְסּוּ אֶתְכֶם מִיַּד אֲתֶם נִגְאָלִים (יִלְקוּט
 תְּהִלִּים, רַמְזוֹ תרפ), וְעַל-כֵּן תִּרְגְּלִי אֶת עַצְמֶךָ, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיֶּקָר, לוֹמַר בַּעַת מְרִירוֹת הַצְּרוֹת שֶׁלָּךְ תְּבוֹת אֵלוֹ:
 "גַּם זֶה יַעֲבֹר", וְאֲז תִּרְאֶה אִיךָ שְׁבָאֵמַת יַעֲבֹר; אֲשֶׁרִי
 שְׁמַכְנִים דְּבָרִים אֵלוֹ בְּלִבּוֹ, וְאֲז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ד.

בְּנֵי הַיֶּקָר! רָאָה לְקַחַת אֶת עַצְמֶךָ בְּיָדְךָ עַכְשָׁו,
 וְאִף שְׁרַעִים וּמְרִים לָךְ הַחַיִּים, וְאִתָּה סוֹבֵל כָּל מִינֵי

יסורים קשים ומרים, עד שנדמה לך כאלו אבד מנוס
 ותקנה ממך מרב צרותיך ויסוריך וכלבוליך שעוברים
 עליך מבית ומבחוץ, מבית יש לך צרות מילדיך, שהם
 ממרים לך את חייך, ורעים ומרים לך החיים מהם,
 שהם עושים לך את המות ממש, ומבחוץ פטרו אותך
 מהפרנסה שלך, ואתה מלא חובות, ואין לך במה
 לפרנס את אשתך ואת ילדיך, ונוסף על זאת אתה
 מרגיש את עצמך חלש מאד, עד שכמעט תתעלה בכל
 רגע, אשר בודאי צרתך היא צרה גדולה מאד, עם
 כל זאת, אהובי, בני היקר, תדע, שאסור לפל בדתו
 כלל, אלא דיקא מצרה מרה כזו שאתה נפלת אליה,
 שאתה כל-כך ממרמר ושרוי בדכאון ובעצבון, וכמעט
 שתשתגע מרב צרות, עם כל זאת עליך לדעת, כי
 זה עקר גדלת נשמות ישראל, שזוכים להחזיק מעמד
 ולעבר על הכל, ותאמין, אהובי, בני היקר, שכבר עבר
 על עם ישראל בזה העולם מה שעבר כל ימי שנות
 גלותנו, אף-על-פי-כן החזיקו מעמד, ובכל פעם שכחו
 את העבר והתחילו התחלה חדשה, וחררו ובנו את
 עצמם, וכן גם אתה, אהובי, בני היקר, תקח את עצמך
 בידיך, ואל תמשך את עצמך אל הצער, כי כל הנמשך
 אחר הצער, הצער נמשך אחריו, תעשה כל מיני פעולות
 שבעולם לדון את עצמך לכף זכות (עין לקוטי-מוהר"ן,

חלק א', סימן רפב), ואל תניח שהמצפון יהרס אותך, תשתדל לראות את החסדים והרחמים הגמורים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא כבר, ועל-ידי-זה יתרחב לבך לבקש ולהתפלל על להבא, כי בשעה שאדם נכנס באיזו צרה, אי אפשר לצאת מזה, כי אם על-ידי תפלה ובקשה, שתרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספור לו יתברך את כל לבבך, והעקר שתחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותדע ותאמין שגם אתה חשוב עדין אצלו יתברך, ואף שיצרך בא ושובר אותך כאלו אתה כבר לא שנה שום דבר, וכאלו הקדוש-ברוך-הוא שונא אותך וכדומה, מחשבות והבליים כאלו, עם כל זאת תדע שהכל הכל ורעות רוח, כי הוא יתברך אוהב ישראל, ורוצה לעזור לכל אחד ואחד, ועקר פונתו היא שיחזרו אליו יתברך בתשובה שלמה, ואל תשאל שום קשיות — אם-כן מה ולמה עבר כבר על עם ישראל מה שעבר, כי בהדי כובשא דרחמנא למה לך (במה שהעלים הקדוש-ברוך-הוא למה להתעמק) (עין ברכות י.), למה לך להפגס במקומות הגבוהים והנעלמים ממך, ראה לבטל את דעתך ושכלך לגמרי, ותדע שאין יודעים כלל, רק דבר זה — שהוא יתברך חפץ תפלה, ושומע תפלת כל פה, על-כן ראה לצית אותי, אהובי,

בְּנֵי הַיָּקָר, וְתִרְגִּיל עֲצָמָךְ לֹמֵר עֲכָשׁוּ: "גַּם זֶה יַעֲבֹר",
 וְתֵאֱמִין אֲשֶׁר אִם תִּזְכֶּה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּתִקְוֵי הַצָּרוֹת
 וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ מִבֵּית — מִלְּדִיד, וּמִבְּחוּץ
 — מִפְּרֻנְסֵתְךָ, וְתִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו וְתִבְרָךְ,
 וְתִתְנוּדָה לְפָנָיו וְתִבְרָךְ עַל כָּל מֵה שְׁעָשִׂיתָ וּפְגַמְתָּ, לֹא
 תִּזְוֶה מִשָּׁם עַד שְׂיִכְפֹּר לְךָ הַכֹּל; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי,
 בְּנֵי הַיָּקָר, רַק לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ, וְאִז תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת
 נִפְלְאוֹת שְׂעִיעֶשָׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲכַל זֹאת
 אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֱהוֹבִי, בְּנֵי, שְׂתִהְיֶה רְגִיל לֹמֵר בְּכֹל יוֹם
 וּבְכֹל שָׁעָה: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", הֵינּוּ בְּכֹל צָרָה שָׂרָק תִּפְגַּס
 בָּהּ, חֵס וְשָׁלוֹם, תִּכְרֶף-וּיִמֵּד תֵּאֱמַר לְעֲצָמָךְ: "גַּם זֶה
 יַעֲבֹר", וְאִז תִּרְאֶה שְׂבָאֲמַת יָקִים אֶצְלֶךָ "גַּם זֶה יַעֲבֹר",
 שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר, וְתִזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ עַל כָּל מֵה
 שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ.

ה.

בְּנֵי הַיָּקָר! אֵף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁקָשִׁים וּמְרִים לְךָ
 הַחַיִּים מְאֹד, וְעוֹבֵר עֲלֶיךָ עֲכָשׁוּ מֵה שְׁעוֹבֵר, צָרוֹת
 וְיִסּוּרִים מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, וְכַמְעַט שְׂתִצָּא מִדַּעְתְּךָ
 מְרַב צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עִם כָּל זֹאת הִרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לֹמֵר:
 "גַּם זֶה יַעֲבֹר", וּלְבִסּוֹף תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁזֶה יַעֲבֹר, וְחִכְמִינוּ
 הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת ה.): כָּל שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

חפץ בו הוא מדכאו בַּיְסוּרִים, וְאִם קִבְּלָם בְּאַהֲבָה,
 "יִרְאֶה זֶרַע יִצְרִיךָ יָמִים" (ישעיה נג, י), וְעַל-כֵּן בְּשִׁעָה
 שְׂבָאִים עָלֶיךָ יְסוּרִים, רְאֵה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
 וְתִקְבְּלֵם בְּאַהֲבָה, וְתֹאמַר: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", וְלִבְסוּף
 תִּרְאֶה אִיךָ שְׂבָאָמֶת כָּל צְרוּתֶיךָ וְיִסוּרֶיךָ וּמְרִירוֹתֶיךָ יַעֲבֹרוּ
 וְיִתְבַּטְּלוּ מֵעָלֶיךָ, וּמֵה שְׂאֵתָה סוּבֵל עִכְשָׁו מֵה שְׂאֵתָה
 סוּבֵל הוּא רַק בְּשִׁבִיל לְמַרְק עוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים, שְׁעֵשִׁית
 בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עַל כָּל חֲטָא וּפְשַׁע
 שְׂאָדָם חוֹטֵא לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, הוּא צְרִיךְ לְסַבֵּל עֲנָשִׁים
 קָשִׁים וּמְרִים, וְעַל-יְדֵי הַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת וְהַצְרוֹת
 וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת וְעֲגָמַת הַנֶּפֶשׁ וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְהַבְּזִיוֹנוֹת
 וְחִלְשׁוֹת הַדְּמִים וְהַבְּרִיאוֹת שֶׁהוּא סוּבֵל, עַל-יְדֵי-זֶה
 נִתְמַרְק כָּל גּוּפוֹ, עַד שֶׁזּוֹכָה לְהַעֲשׂוֹת כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ
 עָלָיו עֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, חֵינֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שם): מֵה שֶׁן וְעִין עֶבֶד יוֹצֵא בָהֶם
 לְחֵרוֹת, יְסוּרִים שְׂמֵמְרָקִים כָּל גּוּפוֹ שֶׁל הָאָדָם, עַל אַחַת
 בָּמָה וְכִמְהָ שֵׁיִצָּא עַל יָדָם לְחֵרוֹת; וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, בְּשִׁעָה שְׂמָרִים לָךְ מְאֹד הַחַיִּים, וְאַתָּה כָּל-כָּךְ
 מְמַרְמֵר, אֵל תִּקְוֶץ בְּחַיֶּיךָ, וְאַל תִּתְיַאֵשׁ, רַק תֹּאמַר עַל
 צְרוּתֶיךָ: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", וְאִז תִּרְאֶה שְׂסוּף כָּל סוּף זֶה
 יַעֲבֹר מִמֶּךָ, אֵל תִּסְתַּכֵּל מֵה שְׂאֲחָרִים אוֹמְרִים עָלֶיךָ,
 וּמְגִיבִים עָלֶיךָ, מֵה יֵשׁ לָךְ עִם אַחֲרִים, רְאֵה לְדַבֵּק

עֲצָמָךְ רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִדַּע וְתֵאֱמִין, שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ
מַחֲיָה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְרוֹצֵה רַק
שְׂתַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוֹ אִם בְּאֵמַת תַּעֲשֶׂה זֹאת, תִּרְאֶה
אִיךָ שֶׁהִפֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָתְךָ, וְחֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
(סִנְהֵדְרִין קא:): מְכַל טַרַח שְׁטַרַח בּוֹ וּמְכַל עֵמֶל שְׁעַמֵּל
בּוֹ לֹא הֵעֲלָהוּ לְמוֹטָב אֲלֵא יִסּוּרִים, הֵינּוּ מְנַשֶּׂה הַמֶּלֶךְ
שְׁעֵבֶר כָּל־כֶּף הַרְבֵּה עֲבֹרוֹת, וְכִפֵּר בְּעֵקֶר, שׁוּם דְּבָר
לֹא הֵעֲלָהוּ לְחֹזֵר לְמוֹטָב אֲלֵא יִסּוּרִים, וְעַל־כֵּן בְּשִׁעָה
שְׁבָאִים עָלֶיךָ יִסּוּרִים קָשִׁים וּמְרִים כְּאֵלוֹ, תֵּאֱמִין, שֶׁהִפֵּל
בְּכּוֹנֵה מְצַמְצַמַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כְּדִי שְׂתַחֲזֹר לְמוֹטָב אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, וְעַל־כֵּן רֵאָה לְבָרַח עֲכָשׁוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ לְמָקוֹם
פְּנוּי שְׁאִין שָׁם בְּגִי־אָדָם, וְתִשְׁפֹּךְ אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, וְתִבְקֶשׁ וְתִתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם
עָלֶיךָ, וְיִוצִיאֲךָ מֵהַמָּצָב שֶׁנִּקְלַעְתָּ אֵלָיו, הֵן שְׂאֵתָה סוּבֵל
צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְקִטְנוֹת מִלְּדִידְךָ שְׁמַצְעָרִים וּמְחַרְפִּים
וּמְבֹזִים אוֹתְךָ, וְעוֹשִׂים לְךָ בְּבֵית גִּיהֶנוֹם מִמֶּשׁ, וְהֵן
מֵה שְׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ חוֹבוֹת וְאִין לְךָ בְּמָה לְפָרְגֵס אֶת
לְדִידְךָ, אֲשֶׁר הַצָּרָה הַזֹּאת הִיא צָרָה מְרָה מְאֹד מְאֹד, כִּי
אִין לְךָ עוֹד צָרָה גְדוֹלָה מִזֹּאת, הֵינּוּ מֵהֶעֱנִיּוֹת, כִּי הֶעֱנִיּוֹת
מֵעֲבָרַת אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ, וְעַל־כֵּן
רֵאָה רַק לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוֹ תִּרְאֶה
אֶת הַנְּסִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הַעֲקֹר רֵאָה

לומר: "גם זה יעבר", ואפלו שאתה עדין לא רואה
 איך לצאת מהיסורים כי מרים לך החיים מאד, עם כל
 זאת ראה לומר: "גם זה יעבר", ואז תראה איך שהכל
 יעבר לך בשלום.

.1

בני! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
 שבעולם במה שעובר עליך, ואף שאני יודע שכואב
 לך מאד החיים, ומרים ומרוזים לך החיים מאד מאד,
 מרב צרות ויסורים והרפתקאות שעוברים עליך, עם כל
 זאת זכר מאמרם, וזכרונם לברכה, שאמרו (שבת פח):
 עושים מאהבה ושמחים מיסורים עליהם הכתוב אומר
 (שופטים ה, לא): "ואהביו כצאת השמש בגברתו";
 כי מי שמחזק את עצמו במדת האהבה לאהב את
 הקדוש-ברוך-הוא, אף שעושה עמו כל מיני צרות
 ויסורים, והוא שמח ביסורים, על-ידי-זה הוא נכלל
 לגמרי בו יתברך, ונמשך עליו אור כזה שמאיר לו
 כשמש בגבורתו, ונחמינו הקדושים אמרו (תענית ח):
 כל השמח ביסורים שבאים עליו, מביא ישועה לעולם;
 כי בזה שהאדם כל-כך מתחזק בעת צרותיו ויסוריו,
 ובני-אדם מסתכלים עליו איך שהאדם הזה יש לו כחות
 נפש להתחזק על אף שעוברת עליו מרירות דמרירות

כִּזוּ, עַל-יְדֵי-זֶה גַם הֵם חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁשָּׁמַח בְּיִסּוּרִים שֶׁבָּאִים עָלָיו, מֵבִיא יְשׁוּעָה לְעוֹלָם, כִּי עוֹזֵר גַּם לְאַנְשֵׁים אַחֲרִים, שִׁיּוּכְלוּ לְהִתְחַזֵּק, וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֵּקָר, לֹמֵר בְּעַת צְרוּתִיךָ: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", כִּי בְּיָדַי יַעֲבֹרוּ מֵעֲלֶיךָ הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת דְּבָרִים יְפִים, הֶעֱקָר רָאָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הֶרַע יָבֹא הַטּוֹב, וְחֻכְמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (עֲבוּדָה זָרָה נה.): יִסּוּרִים — בְּשַׁעַת שֶׁמִּשְׁגָּרִים אוֹתָן עַל הָאָדָם, מִשְׁפִּיעִין אוֹתָן, שְׁלֵא תִלְכוּ אֶלָּא בְּיוֹם פְּלוֹנִי, וְלֹא תִצְאוּ אֶלָּא בְּיוֹם פְּלוֹנִי וּבְשַׁעַת פְּלוֹנִית וְכוּ'; וְעַל-כֵּן אִם תִּחְזִיק מֵעַמֵּד, וְתֹאמֵר בְּעַת צְרוּתִיךָ: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", אַז תִּרְאֶה שְׁסוּף כָּל סוּף יַעֲבֹרוּ מֵעֲלֶיךָ הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, וְיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב, הֶעֱקָר רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְאֵל תִּקְרָא תִגָּר עָלָיו תִּתְבַּרֵךְ, וְאֵז תִּרְאֶה שְׁכָל הַיִּסּוּרִים הַבָּאִים עָלֶיךָ יִתְהַפְּכוּ לְטוֹבָה, וְזֶה יַעֲבֹר כָּלִיל יַחֲלֶף מִמֶּךָ, רַק תֹּאמֵר: "גַּם זֶה יַעֲבֹר".

ז.

בְּנֵי הַיֵּקָר! אִף שְׂאֵתָה נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּמִצַּב מָאד מָאד קָשָׁה, וְכַל-כֵּף צָרִים וּמְרִים לְךָ הַחַיִּים, עַד שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ בְּמַחְשָׁבָה שֶׁל הַתְּאֵבָדוּת, רַחֲמָנָא לְצַלְנָךְ, עָלֶיךָ

לדעת, שחכמינו הקדושים אמרו (בראשית רבה ט, ח) :
 "והנה טוב מאד" (בראשית א, לא) — זו מדת יסורין,
 שעל ידיה הבריות באים לחיי עולם הבא, ובודאי
 אם תחזיק מעמד, תדע שעל-ידי כל אלו היסורים,
 תזכה להמשיך עליך אור עולם הבא, ואמרו חכמינו
 הקדושים (קדושין מ): הקדוש-ברוך-הוא מביא יסורים
 על הצדיקים בעולם הזה, כדי שירשו עולם הבא, כי
 בזה שסובלים צרות ויסורים, על-ידי-זה ממשיכים על
 עצמם חיי עולם הבא בעולם הזה, העקר לא לקרות תגר
 בעת שבאים עליו היסורים, אלא ירגיל את עצמו לומר:
 "גם זה יעבר", ואז באמת יעברו ויתבטלו ממנו הצרות
 והיסורים, וחכמינו הקדושים אמרו (מדרש תנחומא כי
 תצא ב): צריך אדם להחזיק טובה להקדוש-ברוך-הוא
 בזמן שהיסורין באין עליו, למה? שהיסורין מושכין את
 האדם להקדוש-ברוך-הוא; ועל-כן ראה לומר, אהובי,
 בני היקר, בעת צרותיך המרות: "גם זה יעבר", כי
 בודאי סוף כל סוף יתבטל ממך הפל, ותזכה להמשיך
 עליך אור נורא ונפלא מהארת העולם הבא, ותדע
 שכל אלו הצדיקים שזכו להכניע את גופם הגשמי
 ואת חומרם הגס והעב, וזכו להעשות כלי להמשכת
 השכינה, לא זכו לזה, כי אם על-ידי שבטלו את עצמם
 לגמרי באין סוף ברוך הוא, בשעה שבאו עליהם

יסורים וקבלו את זה באהבה; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לבטל את עצמך עכשו לגמרי אליו יתברך, ואל תתחיל לשאל שום קשיות וספקות עליו יתברך, רק תאמין באמונה אמיתית בו יתברך, שאין קשה כלל, ותאמר: "גם זה יעבר", ואז תראה איך שיהכל יעבר עליך.

ח.

בני היקר! אני יודע שעוברים עליך עכשו יסורים קשים ומרים, עד שהגעית למצב כזה, שכבר אתה לא יכול לקבל אותם, עליך לדעת, אשר חכמינו הקדושים אמרו (בראשית רבה צד, ה): אין הקדוש-ברוך-הוא מיחד שמו על ברירה כשהוא חי אלא על בר יסורים; ועל-כן בשעה שעוברים עליך יסורים, ראה לדום ולשתק, כי על-ידי-זה תזכה להעשות כלי להמשכת השכינה, והקדוש-ברוך-הוא ייחד שמו עליך, כי הקדוש-ברוך-הוא משרה שכינתו אלא על אחד שמבטל את עצמו לגמרי, ונעשה כלא בעיניו ממש, ואיך זוכים להגיע לזה? רק על-ידי צרות ויסורים; ראה, אהובי, בני היקר, לנצל את היסורים ולמרק ממה את גשמיות גופך, ותעשה כלי להמשיך את השכינה בעולם, ואמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב, תהלים צד): חביבין יסורים

לפני הקדוש-ברוך-הוא ששמו של הקדוש-ברוך-הוא חל על מי שישורים באים עליו, כי בו ברגע שהאדם שותק בעת שעוברים עליו ישורים, אינו זו משם, עד שהשכינה עושה קן אצלו, כי אין השכינה שורה אלא באדם השבור בתכלית השכינה מרב צרות וישורים והרפתקאות וחלישות הדעת, חרופין וגדופין שסובל, ואינו קורא תגר עליו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי מז): אשרי אדם שנגעו בו ישורין, וכבש רחמיו ולא קרא תגר אחר מדת הדין; וזכור זאת תמיד, כי כל הצרות שעוברות על האדם הן רק מחמת שקורא תגר, וחכמינו הקדושים אמרו (ילקוט איוב, רמז תתקח): איוב אלולא קרא תגר כשבאו עליו ישורים, כשם שאומרים עכשו: אלהי אברהם, אלהי יצחק, אלהי יעקב, כך היו אומרים: אלהי איוב, אף מחמת שקרא תגר, על-ידי-זה נאבד לגמרי; עמד וראה והתבונן, בני, מה גדל היסורים, ולא זכו אברהם, יצחק ויעקב — אבות העולם, שנקרא שמו יתברך עליהם — אלהי אברהם, אלהי יצחק ואלהי יעקב, אלא על-ידי שסבלו ישורים ולא קראו תגר; על-פן ראה, אהובי, בני היקר, להשלים עם מצבך ואל תקרא תגר עליו יתברך, רק תאמר: "גם זה יעבר", ואז תראה שהכל יעבר ממך, ותזכה שיאיר עליך האור הגנוז

מִשָּׁשׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, וְתִדַּע שְׁכָל הַצְּדִיקִים הַשְּׁלֵמִים
 שָׁזְכוּ לְהַכְלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יַתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁהָאִיר עֲלֵיהֶם
 אֹר הַשְּׁכִינָה וְנַעֲשׂוּ מְרַכְּבָה לַשְּׁכִינָה, לֹא זָכוּ לָזֶה כִּי
 אִם עַל-יְדֵי שְׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, צָרוֹת
 וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת
 דְּמִים, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְלֹא קָרְאוּ תִגְרָה, אֲלֵא אָמְרוּ
 תָּמִיד: "גַּם זֶה יַעֲבֹר", וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ סוּף כָּל סוּף
 שְׁעָבְרוּ מֵעֲלֵיהֶם כָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, וְנַעֲשׂוּ כְּלֵי
 לְהַמְשִׁכַת הַשְּׁכִינָה עֲלֵיהֶם, וְזָכוּ לְהַתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי אֱלֹו
 יַתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ מְרַכְּבָה לְגַבֵּי גְלוּי אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַכְנִיס דְּבוּרִים אֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְהוֹלֵךְ
 עִמָּהֶם וּמְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ עִמָּהֶם, שְׂאֵז יַעֲבֹר אֶת זֶה
 הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וְיִזְכֶּה שִׁיתְמַרְקוּ כָּל עֲוֹנוֹתָיו מִמֶּנּוּ,
 וְיִתְבַטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים וְהַעֲנָשִׁים הַקָּשִׁים וְהַמְּרִים,
 וְיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, חֵינֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ יַתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּכֹא.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

הספר הקדוש הזה

נדפס לטובת נשמת בעל מחבר
של הספר הזה מאור עינינו,
חיות נפשינו, עטרת ראשינו, כבוד

קדושת מרן הגה"ק רבי

אליעזר שלמה

בן רבי

מנחם זאב

זצוקללה"ה

נלב"ע י"ז שבט תשע"ה

ת.נ.צ.ב.ה.